

Tietoarkiston palvelut

Arja Kuula-Luumi, kehittämispäällikkö

Tietoarkisto

*Rajoittaako lainsäädäntö humanistista
tutkimusta? -seminaari 14.9.2016*

TIETOARKISTO

Taustaa

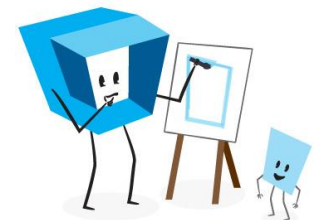
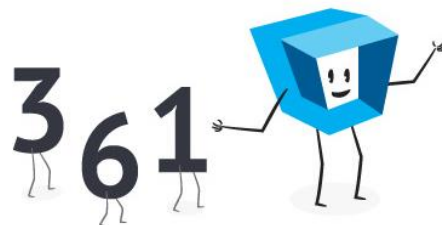
- ❖ Tutkimuksen ja opetuksen **valtakunnallinen** palveluinfrastruktuuri
- ❖ Erillinen yksikkö Tampereen yliopiston yhteydessä
- ❖ Toiminta alkoi v. 1999 alussa
- ❖ Perustettiin Suomen Akatemian aloitteesta
- ❖ Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama
- ❖ Palvelut ovat maksuttomia

Tietoarkiston perustehtävät

- ❖ tutkimusaineistojen hankkiminen arkistoitavaksi
- ❖ aineistojen pitkäaikaissäilyttäminen
- ❖ aineistojen toimittaminen jatkokäyttöön ja jatkokäytön edistäminen
- ❖ tietopalvelu
- ❖ aineistonkeruun ja jatkokäytön hyvien käytäntöjen tukeminen

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Tietoarkisto

Tietoarkisto on tutkimuksen ja opetuksen valtakunnallinen palveluinfrastruktuuri. Se arkistoi ja välittää sähköisiä tutkimusaineistoja tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun. Kaikki palvelut ovat maksuttomia.

Tietoarkisto edistää tieteen avoimuutta, läpinäkyvyyttä, tiedon kumuloitumista ja olemassa olevan tiedon tehokasta tutkimuskäyttöä. Tietoarkisto on ensimmäinen organisaatio Suomessa, jolle on myönnetty luotettavan pitkäaikaissäilyttämisen **Data Seal of Approval (DSA)** -sertifikaatti.

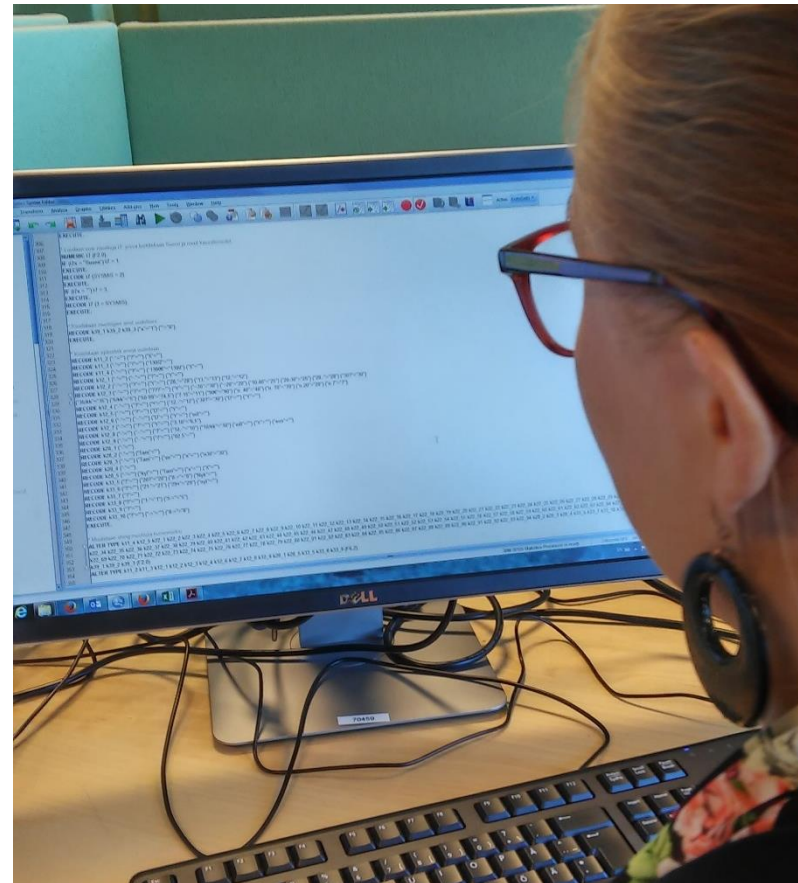
> [Lue lisää Tietoarkistosta](#)

Arkistointi

- Arkistoitava aineisto käydään läpi huolella
 - Muuttujien tunnistus, muuttujien saamat arvot, puuttuvat tiedot
 - Sisäisen metadatan (tiedostojen nimet, aineistoyksikköjen taustatiedot) konsistenssi
- Aineiston kuvailu
- Kuvailutietojen julkaiseminen luetteloissa

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Palveluportaali Aila

TIETOARKISTO

Aila

Aineistot Haku Ohjeet

In English

Hei vieras!

[Kirjaudu](#)

[Rekisteröidy](#)

[/ Etusivu](#)

1. Kirjaudu Ailaan
2. Valitse sopiva aineisto
3. Lataa aineisto nopeasti ja kätevästi

Lataa dataa Ailasta

Ailasta löydät Tietoarkistoon tallennetut tutkimusaineistot sekä niiden kattavat suomen- ja englanninkieliset kuvailutiedot. Aineistojen selaaminen, hakeminen ja kuvailutietojen lukeminen on täysin vapaata. Osa aineistoista on myös avoimesti ladattavissa.

Rekisteröitymällä asiakkaaksi pääset maksutta lataamaan käyttöehdoiltaan rajattuja aineistoja. Ailassa on yli 1200 aineistoa.

Rekisteröityminen tapahtuu yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen Haka-tunnuksilla. Voit myös hakea käyttäjätunnusta asiakaspalvelustamme.

Huoltoikkuna tiistaisin kello 7-10

[Kirjaudu](#)

Uusi käyttäjä? [Rekisteröidy](#).

Ajankohtaista Ailassa

- > [Tietoarkisto palvelee myös kesällä](#)
- > [Aila-seminaarin esiintyjälista on valmis](#)
- > [Muutoksia Ailan käyttäjäprofileihin](#)

Aineistoluettelo

Selaa, hae ja lataa aineistoja

Ailan ohjeet

Lue Ailan käyttöohje

Ailan käyttöehdot

Lue Ailan käyttöehdot

Aineistohallinnan käsikirja

1 Miksi aineistohallintaa ja jatkokäyttöä?

- Osa hyvää tieteellistä käytäntöä
- Rahoittajat edellyttävät aineistohallintaa
- Jatkokäytön ja avoimen saatavuuden hyödyt
- Tutkimusaineiston elinkaari

2 Aineistohallinnan suunnittelu

- Aineistohallintasuunnitelma
- 1. Aineisto
- 2. Oikeudet
- 3. Tietosuoja ja tietoturva
- 4. Tiedostoformaattit ja ohjelmistot
- 5. Aineiston käsittelyn ja sisällön kuvaus
- 6. Elinkaari

3 Sopimukset ja oikeudet

- Tekijänoikeus
- Tutkijoiden välisistä sopimuksista
- Oikeuksien siirtymisestä sopiminen
- Tekijyyys tieteellisissä julkaisuissa ja tutkimusaineistoissa

4 Tutkittavien informointi

- OSA I: Informoinnin merkitys
- OSA II: Informoinnin sisältö, muoto ja tutkittavan suostumus
- OSA III: Informoinnin osa-alueet
- Osa IV: Esimerkkejä informoinneista

5 Tiedostoformaattit ja ohjelmistot

- Tiedostojen konvertointi
- Tutkimusaineiston digitointi
- Havaintomatriisit ja tilasto-ohjelmistot
- Tekstiaineistot
- Kuva-aineistot
- Ääni- ja äänikuvatallenteet

6 Kvantitatiivisen datan käsittely

- Havaintomatriisin tallennus
- Muuttujien nimet ja selitteet
- Muuttujan arvot ja niiden selitteet
- Muuttujien muunnokset
- Puuttuva tieto
- Painomuuttujat
- Syntaksin käyttö

7 Kvalitatiivisen datan käsittely

- Litterointi
- Aineiston sisältämien datatiedostojen organisointi
- Datatiedostojen nimeäminen
- Taustatietojen kirjaamistavat
- Lehtiaineistot

8 Tunnisteellisuus ja anonymisointi

- Mitä on henkilötieto?
- Milloin tieto on tunnisteellista?
- Milloin tieto on anonymiä?
- Tunnisteellisten aineistojen käsittely
- Anonymisoinnin lähtökohdat
- Kvantitatiivisen aineiston anonymisointi
- Kvalitatiivisen aineiston anonymisointi

9 Aineiston kuvailu ja metadata

- Metadatan tallennus
- Tutkimuksen toteutuksen kuvailu
- Aineistonkeruuinstrumentti
- Tiedostojen kuvailu
- Muuttujien kuvailu
- Saatavuustiedot
- Kontekstitiedot ja paradata
- Metadataformaattit

10 Fyysinen säilytys

- Tiedostojen nimeäminen ja hallinta
- Varmuskopiointi
- Migraatio ja virkistäminen
- Tallennusmediat
- Tietoturva
- Aineiston hävittäminen
- Paperiaineiston säilytys

11 Malliesimerkit ja sanastot

Sisällys

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

Kiitos!

asiakaspalvelu.fsd@uta.fi